

DE SENIOREN COALITIE

Hét samenwerkingsverband
van seniorenorganisaties

29 juni 2026

Betreft: Inbreng Seniorencoalitie IBO inkomensvoorziening ouderen

Geachte leden van de werkgroep,

Namens de Seniorencoalitie danken wij u hartelijk voor de uitnodiging om deel te nemen aan de bijeenkomst over het voorgenomen IBO-onderzoek. Wij waarderen de gelegenheid om vanuit onze achterban mee te denken over de toekomst van de AOW.

De Seniorencoalitie is de grootste coalitie van seniorenorganisaties van Nederland. Vanuit deze brede vertegenwoordiging signaleren wij dat er onder senioren grote zorgen leven over hun financiële toekomst. Juist daarom is het van essentieel belang dat de AOW een stevig en betrouwbaar fundament blijft onder het pensioenstelsel.

Wij begrijpen dat uw onderzoek zich richt op onder meer het dempen van stijgende AOW-uitgaven, de verhouding tussen werkenden en niet-werkenden, de rol van de AOW bij mantelzorg en doorstroming op de woningmarkt, en de vereenvoudiging van de uitvoering. Dat zijn relevante aandachtspunten. Tegelijkertijd willen wij nadrukkelijk benadrukken dat de AOW geen regeling is waar nog “wel iets af kan”.

De AOW vormt het fundament van ons pensioenstelsel én het bestaansminimum voor miljoenen Nederlanders. Wie daaraan morrelt, raakt direct aan zekerheid, vertrouwen en waardigheid na een leven lang werken. In de afgelopen jaren is de AOW al meerdere keren aangepast en versoerd. Tegelijkertijd blijft de regeling betaalbaar: de uitgaven schommelen al decennia lang rond de 4,5% van het bruto binnenlands product. Richting 2040, wanneer de vergrijzing haar piek bereikt, zou dit kunnen oplopen tot circa 5,7%. Dat is overigens aanzienlijk lager dan de eerdere ramingen van 6,5% en daarmee geen onoverkomelijke last voor een welvarend land als Nederland.

Wij realiseren ons dat er de komende jaren grote uitgaven op ons afkomen, bijvoorbeeld op het gebied van defensie en veiligheid. Dat vraagt om politieke keuzes. Maar de AOW is niet de juiste plek om deze middelen te vinden. Het is geen luxe voorziening, maar een volksverzekering die voor alle ingezetenen van Nederland geldt, ongeacht inkomen, vermogen of arbeidsverleden. De AOW is een universele basisvoorziening en een van de belangrijkste pijlers van het Nederlandse socialezekerheidsstelsel.

De Seniorencoalitie is hét samenwerkingsverband van ouderenorganisaties en zet zich in voor alle senioren in Nederland

Bovendien hebben gepensioneerden hun leven ingericht op basis van deze belofte. Tijdens hun werkzame leven hebben zij AOW-premie betaald en waar mogelijk aanvullend pensioen opgebouwd. De AOW en aanvullende pensioenen vormen samen één systeem. Ingrijpen in de AOW raakt daarmee de balans van het gehele pensioenstelsel.

Daarbij zien wij dat de levenslopen van ouderen steeds diverser worden en dat de gevolgen van beleidskeuzes niet voor iedereen hetzelfde zijn. Zo zijn er veel mensen die nauwelijks aanvullend pensioen hebben en/of een onvolledige AOW-opbouw hebben. Denk hierbij aan zelfstandigen, mensen met onderbroken loopbanen, mantelzorgers, mensen met zware beroepen en ouderen met een migratieachtergrond. Zij kunnen onevenredig worden geraakt. Juist daarom vinden wij het van belang dat bij de beoordeling van mogelijke beleidsopties oog blijft voor de uiteenlopende effecten op verschillende groepen ouderen. Dit draagt bij aan een zorgvuldig en evenwichtig beeld van de maatschappelijke gevolgen van de voorgestelde maatregelen.

Dat betekent niet dat de AOW op onderdelen niet toekomstbestendiger kan worden gemaakt. Integendeel. Wij zien ruimte voor verbeteringen die aansluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen:

- **Vereenvoudiging van leefvormen:** de huidige regels rond samenwonen zijn complex en worden vaak als onrechtvaardig ervaren. AOW'ers ervaren het als een financiële straf wanneer zij gaan samenwonen, bijvoorbeeld om mantelzorg te verlenen. Vereenvoudiging kan bijdragen aan duidelijkheid, het stimuleren van samenwonen en het bevorderen van mantelzorg en doorstroming op de woningmarkt.
- **Gerichtere opbouw van rechten:** een minimale opbouwperiode van bijvoorbeeld tien jaar kan bijdragen aan een evenwichtiger systeem. Iemand behoudt de opgebouwde AOW-jaren als hij gedurende minimaal tien jaar in Nederland heeft gewoond en/of gewerkt. Bij het bepalen van het aantal opgebouwde AOW-jaren zouden bij voorkeur ook de jaren meetellen waarin iemand een staatspensioen heeft opgebouwd in een ander EU-land. Zo wordt aangesloten bij Europese regels voor sociale zekerheid, die bedoeld zijn om te voorkomen dat mensen pensioenrechten verliezen doordat zij binnen Europa verhuizen of werken.

De Seniorencolitie is hét samenwerkingsverband van ouderenorganisaties en zet zich in voor alle senioren in Nederland

- **Stimuleren arbeidsparticipatie AOW'ers:** bij veel mensen is de bereidheid aanwezig om ook na de AOW-leeftijd actief te blijven, maar die bereidheid wordt nog onvoldoende benut. Daarbij moet nadrukkelijk worden voorkomen dat het stimuleren van doorwerken omslaat in de verwachting of verplichting dat mensen langer móeten doorwerken. Het gaat juist om vrijwillige, passende en flexibele vormen van werk, vaak niet fulltime, maar bijvoorbeeld enkele dagen of uren per week, afgestemd op de belastbaarheid, wensen en levensfase van mensen. Werkgevers spelen hierin een belangrijke rol door ruimte te bieden voor flexibele werktijden, aangepaste taken en passende contractvormen. Ook scholing en ontwikkeling zijn van belang, zodat mensen hun kennis en competenties kunnen blijven inzetten, eventueel ook in ander werk. Zeker bij zware beroepen is het belangrijk om eerder in de loopbaan het gesprek te voeren over duurzame inzetbaarheid, omscholing of een overstap naar minder belastend werk. Zo wordt voorkomen dat mensen met een zwaar beroep noodgedwongen volledig uit het arbeidsproces verdwijnen, terwijl zij mogelijk op een andere manier nog willen en kunnen bijdragen. Wanneer doorwerken op deze vrijwillige en passende manier wordt gestimuleerd, kan dit bovendien bijdragen aan hogere belastinginkomsten en daarmee aan een lagere AOW-last als percentage van het bbp.

Als er financiële offers nodig zijn, pleiten wij ervoor deze breed en naar draagkracht te verdelen, waarbij de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Dat is eerlijker en maatschappelijk beter uitlegbaar dan het aantasten van een basisvoorziening.

De kern van onze boodschap is helder: de AOW is geen kostenpost om te beperken, maar een fundament om te beschermen. Het biedt zekerheid aan huidige én toekomstige generaties en vormt de basis onder vertrouwen in overheid en pensioenstelsel.

De Seniorencolatie is hét samenwerkingsverband van ouderenorganisaties en zet zich in voor alle senioren in Nederland

ANBO-PCOB • Koepel Gepensioneerden • SOMNL • KBO Noord-Holland • KBO Gelderland • KBO Zuid-Holland • NOOM

Wij roepen u daarom op om geen maatregelen voor te stellen die de AOW verder uithollen. Kies voor oplossingen die recht doen aan solidariteit, draagkracht en toekomstbestendigheid, zonder het bestaansminimum van ouderen ter discussie te stellen.

Wij blijven graag betrokken bij het verdere proces en denken constructief met u mee.

Met vriendelijke groet,

Namens de Seniorencoalitie

Anneke Sipkens
Directeur-bestuurder ANBO-PCOB

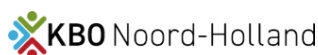
John Kerstens
Voorzitter Koepel Gepensioneerden

Ab Ruigrok
Voorzitter KBO- Zuid-Holland

Joost Cornelis
Voorzitter KBO Noord-Holland

Janiske de Wolde

Thérese Nleng
Landelijk Coördinator Noom

Jeanny Vreeswijk-Manusiwa & Lucía Lameiro García
Directeur-bestuurders SOMNL

De Seniorencoalitie is hét samenwerkingsverband van ouderenorganisaties en zet zich in voor alle senioren in Nederland

ANBO-PCOB • Koepel Gepensioneerden • SOMNL • KBO Noord-Holland • KBO Gelderland • KBO Zuid-Holland • NOOM